

Holland Festival '75

Kamerkoor van de Zweedse Radio II

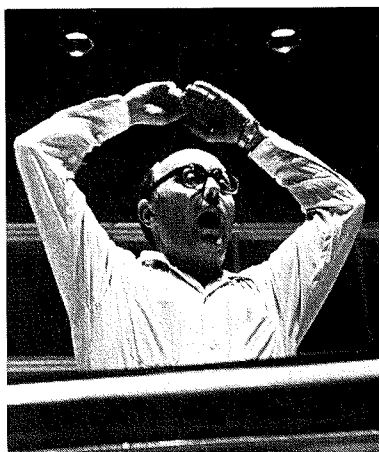
Rotterdam – De Doelen – zondag 8 juni 1975 – 20.15 uur

Het Zweeds Radio Kamerkoor

Kamerkoor van de Zweedse Radio

dirigent: Eric Ericson

Eric Ericson

Programma

Thomas Morley 1557–1603	Fire, fire madrigaal
John Wilbye 1574–1638	Weep, weep, mine eyes madrigaal
Thomas Weelkes 1575–1623	Hark all ye lovely saints madrigaal
Claudio Monteverdi 1567–1643	Sestina, Lagrima d'amante al sepolcro dell'amata (1610) madrigaalsuite voor gemengd koor
Zoltán Kodály 1882–1945	Bilder aus der Mátra – Gegend
	Pauze
Ildebrando Pizzetti 1880–1968	Due composizioni corali (1961) Il giardino di Afrodite Piena sorgeva la luna
Ingvar Lidholm 1921–	Four choruses (1953) op teksten van Aake Nilsson
Wilhelm Stenhammar 1871–1927	Three chorus songs op teksten van Jens Peter Jacobsen voor koor a cappella
György Ligeti 1923–	Éjszaka/Reggel (1955) voor koor a cappella

Toelichting

I. Madrigalen van Engelse componisten en Monteverdi

De grootste Engelse maniërist John Donne (1573–1631) schreef in 1608 een studie over de zelfmoord, 'Biathanatos', in 1644 gepubliceerd. Tekenend voor de maniëristische epoche als een tijd van grote spanning, maar vóór alles behept met een extra gevoeligheid voor het geheimzinnige. En wat is er geheimzinniger dan de dood?

De bijtend expressieve samenklanken van Italiaanse grootmeesters van de madrigaalkunst zoals Pomponio Nenna en Carlo Gesualdo da Venosa, waarin bijvoorbeeld angstkreten gevolgd worden door wegstervende fluisteringen in ongekend bizarre overgangen, plaatsen het woord 'morire' (sterven) steeds in het middelpunt, meestal erotisch geladen. Pure magie. Een woord-toonkunst die in deze intensiteit pas vergelijkbaar is met het Weense 20ste-eeuwse expressionisme van de Schönberg-school: de twee toppen in het chromatische componeren in de Westerse muziek.

Maar zover gaan de Engelse madrigalisten niet, en ook Monteverdi's muziek bezit meer klassieke dan experimenteel-maniëristische trekken, enkele 'uitschieters' daargelaten.

Toch raakte Engeland al vroeg onder de indruk van de Italiaanse madrigaalkunst: reeds in 1535, het jaar waarin Philippe Verdelot zijn eerste vocale werken (Madrigali) publiceerde. De harmonisch-chromatische experimenten op morbide-erotische teksten waren toen nog niet aan de orde: vierstemmige liefdesliederen van bepaald onschuldig-naïeve werking.

Maar in later werk komt Verdelot al tot een toonzetting die typerend is voor het 'echte' madrigaal: doorwrochte contrapuntische technieken afgewisseld met dichte accoördblokken (vijf- en zesstemmigheid).

Cipriano de Rore – zeer bewonderd door Monteverdi – weet de expressiviteit te verhogen in subtieler woord-toonrelaties, ongetwijfeld ingegeven door zijn leermeester Adriaen Willaert, waarvan een tijdgenoot eens verzuchtte: 'Pas nú heb ik begrepen wat muziek werkelijk kan betekenen!' Wonderbaarlijk fraaie detailleringen treft men vooral aan in het oeuvre van Luca Marenzio, maar de werkelijke hoogtepunten, Nenna en Gesualdo zijn reeds genoemd. Monteverdi is dan de 'samenvatter', expressief zij het zeker niet zo bijtend als een Pomponio Nenna, in de klaagzang 'Sestina', de 'Lagrima d'Amante al Sepolcro dell'Amata' ter herinnering aan Caterina Martinelli, 'La Romanina', eens de grote ster in de vroegste dramma-per-musica-producties, leerlinge van Monteverdi-zelf. Ze was aangetrokken voor de hoofdrol in 'Arianna', maar overleed voortijdig op 18-jarige leeftijd.

Deze Sestina werd in 1610 gecomponeerd en 4 jaar later gepubliceerd. Dit vijfstemmige madrigaal vormt in feite een onderdeel van drie lamento's, waarvan die uit Arianna de meest bekende is.

Geen wonder dat de Engelse componisten bij al dit Italiaanse vuurwerk wat benauwd toekeken en bijvoorbeeld een man als John Cooper zijn naam veritalianiseerde tot Coperario.

Maar met componisten van het formaat van een William Byrd (1543–1593) raakt het artistieke isolement doorbroken.

Specialisten juist in het madrigaalgenre werden John Wilbye (1574–1638) en Thomas Weelkes (1575–1623). Wilbye hield zich strikt aan wereldlijke teksten, Weelkes was veelzijdiger en ook gedurfter. Hij spiegelde zich aan de madrigaalstijl van Marenzio, anderzijds betaalt hij in zijn vroeger werk tol aan Thomas Morley (1557–1603). Morley is overigens vooral afhankelijk van de luchtige (canzonetten-)stijl uit Italië. Desalniettemin stelde Henry Peacham in de 'Compleat Gentleman' uit 1622 tevreden vast, dat genoemde meesters in niets voor de Italianen behoeften onder te doen. . .

II. 20ste-eeuwse composities van Kodály, Pizzetti, Lidholm, Stenhammar en Ligeti

Zoltán Kodály mag dan wel in de schaduw staan van zijn beroemder landgenoot en collega Béla Bartók, zijn stijl is nauwelijks minder folkloristisch gebonden, zoals duidelijk blijkt uit het gemengde koor 'Mátraí képek': Beelden uit de omgeving van Mátra. Tegenover het cosmopolitische élan van een Bartók plaatste

Kodály (niet meer en niet minder) reformatorische accenten in zijn vaderland middels de stichting van jeugdbewegingen, koren en muziekscholen: pedagogisch onovertroffen!

Ildebrando Pizzetti, van dezelfde generatie als Kodály (respectievelijk 1880 en 1882) vocht aan het begin van deze eeuw tegen het verisme, tegen het laat-romantische theater, dit in nauw verband met Casella, Malipiero en anderen in de 'generazione dell' '80'; zoals Kodály Italiaanse madrigalen bestudeerde, zo gaf Pizzetti ze zelf uit, niet minder dan die van Gesualdo. Maar beide componisten zijn toch eerder lyrici dan morbide-dramatische toondichters. . . .

Met de namen van Lidholm en Stenhammar komt het Zweeds Radio koor op 'eigen' terrein. Ingvar Natanael Lidholm (1921-) zal wel niet veel problemen opleveren, zijn naam is ook hier doorgedrongen: een veelzijdig musicus, violist-opleverer, vanaf 1956 leider van de kamermuziekafdeling van de Zweedse altist-dirigent, van de pianoconcert 'Poesis' uit 1963 maakte in Nederland furore in het kader van een Gaudeamus-muziekweek. Met zijn a cappella koorwerken zoals 'Four Choruses', alweer uit 1953, herintroduceerde hij in feite een Romantisch genre, ingezet met de nog vroegere 'Laudi' in polyfone (Palestrina-)stijl. 'Four Choruses' is meer harmonisch-blokmatig bepaald.

Met de naam Stenhammar ('Three chorus songs') wordt waarschijnlijk in mindere mate een Aha-Erlebnis opgeroepen. Toch is deze naam nog typischer Scandinavisch. Per Ulrik (1828-1875), in de stijl van Mendelssohn, was ook als architect werkzaam, zijn zoon Karl Wilhelm Eugen (1871-1927), in de jaren twintig dirigent van het Koninklijk Theater te Stockholm, leidde Hilding Rosenberg op, één der belangrijkste grondleggers van de moderne Scandinavische school. Lidholm bijvoorbeeld studeerde bij Rosenberg.

Dat de naam Stenhammar zo iets als die van Bach en Couperin betekent, of dichter bij huis aan die van Andriessen herinnert, wordt voorts bewezen door de muzikale activiteiten van Per Ulriks broer Oscar Frederik (1834-1884), maar ook door die van zijn echtgenote en twee dochters, actief is tevens Per Ulriks kleinzoon Claes Göran (1897-).

György Ligeti ten slotte, in 1923 geboren in Discöszentmarton, een klein plaatsje in Roemenië, dat voor de Eerste Wereldoorlog aan Hongarije toebehoorde, past zeker in een Scandinavisch kader, waar hij vele malen in het Noorden onderwees en in 1964 zelfs toetrad als lid van de Zweeds Academie te Stockholm.

Ligeti's grote orkestwerken namen in de post-seriële epoche (de tijd van 'Poesis') een belangrijke positie in: deze werken vormen de schakel naar het componeren in grote klankvlakken, waarin begrippen als consonantie en dissonantie - waarop de grandioze Italiaanse madrigaalproductie geheel is gebaseerd - volledig verdwenen zijn: intervallen zijn niet of nauwelijks meer te herkennen. 'Éjszaka/Reggel' echter betreft jeugdkoren, nog gehorig aan de traditie van een Bartók-Kodály, waarmee het programma van dit moderne deel weer rond is.

Ernst Vermeulen

Morley: Fire, fire

Fire! Fire! my heart
Fa la la la . . .
O help, alas, o help!
Ay me, I sit and cry me
and call for help; alas,
but none comes nigh me.
Fa la la la . . .

Wilbye: Weep, weep mine eyes

Weep, weep mine eyes, my heart can take no rest;
Weep, weep my heart, mine eyes shall ne'er be blest;
Weep eyes, weep heart, and both this accent cry,
A thousand deaths I die, I die.

Cruel fortune, to die I fear not,
Death, now do thy worst, I care not!
I hope when I am dead in Elysian plain
To meet, and there with joy we 'll love again.

Weelkes : Hark all ye lovely saints

Hark all ye lovely saints above,
Diana hath agreed with love,
his fiery weapon to remove.
Falalala.

Do you not see how they agree?
then cease fair Ladies, why weep ye?
Falalala.

See, see your Mistress bids you cease,
And welcome love with love's increase,
Diana hath procured your peace.
Falalala.

Cupid hath sworn his bow forlorn
to break and burn ere Ladies mourn.
Falalala.

Monteverdi : Lagrime d'amante al sepolcro dell' amata

Prima parte : Incenerite spoglie

Incenerite spoglie, avara tomba.
Fatta del mio bel Sol, terreno Cielo.
Ahi lasso ! Ahi lasso, i' vegno ad inchinarvi in terra.
Con voi chius' è 'l mio cor' a marmi in seno,
E notte e giorno vive in pianto, in foco,
In duolo, in ira il tormentato Glauco.

Seconda parte : Ditelo voi

Ditelo o fiumi, e voi ch' udiste Glauco
L'aria ferir di grida, in su la tomba
Erme campagne, e 'l san le Ninfe e 'l Cielo.
A me fu cibo il duol bevanda il pianto
Poi ch' il mio ben copri gelida terra
Letto o sasso felice il tuo bel seno.

Terza parte : Darà la notte il sol

Darà la notte il sol lume alla terra ;
Splenderà Cintia il di prima che Glauco
Di baciar d' honorar lasci quel seno che nido fu d' amor
che dura tomba preme
Ne sol d' alti sospir di pianto
Prodighe a lui saran le fere e 'l Cielo.

Quarta parte : Ma te raccoglie

Ma te raccoglie, o Ninfa, ingrembo l' cielo,
Io per te miro vedova la terra
Deserti i boschi e correr fium' il pianto,
E Driade e Napee del mesto Glauco
Ridicono i lamenti e su la tomba
Cantano i pregi de l' amato seno.

Quinta parte : O chiome d' or

O chiome d' or neve gentil del seno
O gigli de la man
Ch' invido il cielo ne rapì
Quando chiuse in cieca tomba
Chi vi nasconde? ohimè
Ah muse qui sgorgate il pianto.

Sesta ed ultima parte: Dunque amate reliquie

Dunque amate reliquie un mar di pianto
non daran questi lumi al nobile seno
D'un freddo sasso?
Ecco l'afflittito Glauco
Fa risonar Corinna il mar e 'l Cielo.
Dicano i venti ogn' hor, dica la terra:
Ahi Corinna, ahi morte, ahi tomba.
Cedano al pianto i detti,
amato seno a te dia pace il Ciel,
Pac' a te Glauco prego honorata tomba e sacra terra

Inhoud: Tot as geworden resten, hebzuchtige tombe, van mijn schone zon, mijn hemel op aarde. Ach, ik buig mij voor u neer, met u is mijn hart opgesloten in het graf. Glaucus verkeert dag en nacht in tranen, vuur, smart en woede. Zegt het voort, rivieren, en gij die Glaucus' kreten hoorde bij het graf, eenzame velden, ook de nimfen en de hemelen hoorden het. Ik voedde mij met verdriet en dronk tranen, sinds de kille aarde mijn lief bedekt, gelukkig de rots boven jouw lichaam.

Eerder zal 's nachts de schijnen of overdag de maan dan dat Glaucus zal ophouden die geliefde borst te kussen die nu het harde graf drukt. En niet alleen de wilde dieren en de hemel zullen wenen.

Maar u, nimf, heeft de hemel opgenomen, om u zijn de bossen verlaten en de rivieren stromen als tranen. Nimfen van bomen en dalen herhalen de klachten van de droevige Glaucus en op het graf bezingen zij uw mooi lichaam.

Ach, gouden haren, sneeuw witte borst, liebleijke handen, die de hebzuchtige hemel wegrukte, wie verbergt u, opgesloten in het blinde graf. Wee mij, muzen, laat uw hier uw tranen de vrije loop.

Zullen dan, geliefde resten, deze ogen niet een zee van tranen storten over dit mooie lichaam in het kille graf. Zie, de diepgetroffen Glaucus laat zee en lucht weerklinken van Corinna. Laat wind en aarde voortzeggen: wee Corinna, wee dood, wee graf. Laat woorden wijken voor tranen. De hemel geve u vrede en u, Glaucus, en het geëerde graf en de heilige aarde.

Kodály: Bilder aus der Mátra-Gegend

Seht, Vidrócki's grosse Herde
Irrt ohne Hirt am Berge.
Welch Gemurmelt, welch Gewimmel!
Ist der Hüter nicht zu finden?

Sucht umsonst, ihr Hirt verliert sie,
Immer weiter, weiter irrt sie.
'Hei, die Herde tief im Walde,
ob ich wohl sie dort einhalte?'

Bring mir, Liebchen, Pelz und Handbeil,
Muss die Herde rasch einholen,
Sonst find' ich die Schafe nicht mehr.
Selbst mein Widder geht verloren.

Doch der Tag beginnt zu schwinden —
Ist ein Obdach nicht zu finden?
Tief im Wald, da wird's am besten,
Ruh' ich unter dunklen Asten.

Seht, er führt des Gutsherrn Herde, all sein Gut,
Wer von alldem wohl der Herrschaft Rechnung tut?
Pferd und Schaf auf freiem Markte gibt er hin,
Gold und Geld in vollem Beutel nimmt er hin.

Hörtet ihr, dass Vidrócki, der Betyár, tot?
Liebchen, Geld und Herde tun ihm nicht mehr Not.
Peter Pinter schlug ihn mit dem scharfen Beil,
Schnitt dem Räuber augenblicks den Hals entzwei.

Vidrócki, der Räuber liegt im eignen Blut!
Wer verbänd' die Wunde, die ein Handbeil schlug?
Tut es einer, lohn' es ihm der liebe Gott,
Schütze ihn und nehme von ihm al sein' Not.

Vidrócki wird schön begraben,
Doch am Grabe steh'n Gendarmen.
He, würdest du's jetzt noch wagen?
S'wachen hier sechs Komitaten!
'Sechs nur? Bin der Sorge ledig:
Zwölfe sind mir auch zu wenig.'

Hei, Henne, Hennelein,
kommt, nur nicht so schüchtern!
Treib' heim sie, Mägdelein,
will sie tüchtig füttern.

Schöne Henne, gelbe Henne,
fetter Hühnerbraten,
Ist da noch mein Mann zu Hause,
Hab' ich nimmer Schaden!

Hei, du Magd, bist taub und stumm?
Stell dich nur nicht so dumm!
Kränkst zum Tod mich am Ende:
Hin die schönste Gluckhenne!

Warum habt ihr meine gefüttert,
kann ich gar nicht fassen!
Wollten sie, Frau Nachbarin, nicht,
Hunger sterben lassen!

Kommt ihr schon mit Wein und Braten?
s'ist ja gar nicht auszuwarten!
Schluckte heut' noch keinen Tropfen
Lässt man einen ganz vertrocknen?

Zwiebeln können ungeschält sein,
Gäste können unverschämt sein,
Könnten sie noch Scham empfinden,
Wett' ich, dass nach Hause sie gingen!

Hei, Henne, Hennelein . . .

Wohn' hier in der Nähe ganz,
Komm' besuch mich dort mal Hans!
Hab' zwei Töchter, eine nimm,
Beide gäb' ich gerne hin.

Willst die Tochter ausheiraten,
Musst du feines Bettzeug haben,
Willst dem Sohn die Hochzeit halten,
Musst dein Amt mit Wein verwalten.

Trollt euch, Pack, aus meinem Hause,
Habt noch nicht genug vom Schmause?
Nehm' am Ende einen Knüttel
Und versuch' ihn euch am Rücken!

Hei, Henne, Hennelein . . .
. . . Hab' ich nimmer Schaden. Hei!

Ferne will ich wandern,
Fort müsst ihr mich lassen,
Will hier nicht mein Leben lang
im armen Hüttchen rasten.

Ziehst du in die Ferne,
Wahr' mir deine Treue
Damit unser armes Herz
dein Wandern nicht bereue !

Haltest du mir Treue,
Soll dein Glück nicht welken,
Wenn du aber treulos handelst,
Mög's dir Gott vergelten !

Vöglein, du mein Vöglein,
Hold singendes Vöglein,
Trag' diese Botschaft mir
nach der fernen Heimat.

Wenn dort dich wer fraget,
von wo du gekommen,
Sag', dass wer dich gesandt,
Stirbt balde vor Kummer.

Rosenrotes Mägdlein
Geht grad' durch die Wiesen,
Lässt von einem frischen braunen
Bürschlein höflich sich begrüßen.

'Sag', was tust du, Mägdlein,
Hier am Wiesenrande?'
'Siehst du nicht, dass ich mit flinken
Händen das Heu hier eben sammle?'

'Lass das sein, du Mägdlein,
Schad' um's Kommen, Gehen !
Solltest eher in der Stube sitzen fein,
Darin sticken, nähen.'

Pizzetti: Due composizioni corali

1. Il giardino di Afrodite

Un boschetto di meli ;
Sugli altari bruciano incensi,
Mormora fresca l'acqua tra i rami,
Tacitamente tutto il luogo è ombrato di rose.
Stormiscono le fronde
E ne discende molle sopore.
E di fiori di loto come a festa
Fiorisce il prato ;
Esalano gli anèti sapore di miele.
Questa è la tua dimora, Cipride :
Qui tu recingi le infule sacre,
e in auree coppe versi, copiosamente,
nettare e gioia, o Cipride.

*Inhoud: Onder de appelbomen brandt wierook op de altaren ;
het koele water fluistert in de takken. De hele plek wordt stil
beschaduw'd door rozen. Het lover ruist.
Een zoete verdoving daalt neer en in de weiden bloeien,
als op een feestdag, de lotusbloemen. De dille wasemt een geur van honing uit.
Dit is je verblijfplaats, Cypris, hier bind je je heilige banden om, en in
gouden bekers schenk je rijkelijk nectar en vreugde, o Cypris.*

2. Piena sorgeva la luna

Piena sorgeva la luna ;
E intorno all'ara le fanciulle stettero.
Intorno all'amabile ara le fanciulle cretesi,
In cadenza, coi molli piedi, danzavano,
Leggermente sul tenero fiore dell'erba movendo.
Le stelle intorno alla bella luna
Velano il volto lucente,
Quando piena, al suo colmo, argentea,
Splende su tutta la terra.

*Inhoud : De volle maan kwam op, en rondom het altaar,
rondom het lieflijke altaar dansten de Cretenzische meisjes, op zachte voeten,
licht zich bewegend over de tere bloemen in het gras. De sterren rondom de
mooie maan verbergen hun lichtend gelaat, wanneer deze op haar hoogtepunt,
van zilver staat te stralen over de gehele aarde.*

Lidholm : Four choruses

Die Säule der Zeit

Träumend lehne ich mein Haupt an die Säule der Zeit
und lasse die Hand über Flammen eisgrünen Marmors gleiten.
Die Kühle des blanken Steins, der mich heute stützt,
wird mir einst bis ins Herz dringen.

Hellblaue Flüsse wandern über Ebenen,
wo Vieh weidet, während die Glocken des
Weltklosters in den Türmen schwingen.
Scharen von Dohlen ziehen vorbei
und stehen wie Wolken am Horizont.
Alles sehe ich, gelehnt an die Säule der Zeit
aus flammenden eisgrünen Marmor.

Das Meer

Silur und Kiesel begegneten mir am Meer.
Das heitere Lied des Strandhafers . . .
Die Ausläufer der Morgendünung
über den Sand rieselnd . . .
Von warmen Laubhütten kam ich hierher.
Fliederblätter die Herzen gleichen,
Seerosenstengel die sich um Ruder winden . . .
Ich riss mich von allem los und landete hier.
Silur und Kiesel begegneten mir am Meer.

Aufbruch

Zu einem anderen Platz gerufen
gingen wir aus dem Hause
und der Regen peitschte uns ins Gesicht.
Die verwitterten Kalksteinfiguren des Portals
troffen von Wasser
und die Nacht kroch dicht auf uns zu
mit unreinem Atem.
Wir eilten die Strasse entlang
während die Laternen
eine nach der andren erlöschten
und die Flut anfang über die Kais zu steigen.

Nachher

Der Mond wird nachher länger scheinen
und der Wind über die feuchten Bergwälder streichen.
Am Meer wird eine lange Brandung im Mondschein
an den Strand treiben.
Eine neue wird ihr folgen,
und danach wieder eine.
Aber wenn der Mond wächst
wird niemand darum wissen
und niemand mit Freude
auf seine Vollendung warten.
Und wenn er zusammenschrumpft
wird sich niemand vor seiner Vernichtung fürchten.

Aake Nilsson

Stenhammar : Three Chorus Songs

September

All of the gathering shadows
were woven together to one,
And somewhere up there in the heavens
A shimmering bright star shone,
The clouds were so heavy, dreaming they flew,
The eyes of the flowers wept with the dew,
Strangely the evening wind sighed,
Sighed in the lime tree.

In the Seraglio Garden

The rose droops his head, heavy with fragrance and dew,
The pines sway so silently, stiffly against the warm blue,
The brooklet ripples, heavily silver, a sleepy wraith,
The minarets point up heavenward in their Turkish faith,
And the half moon drifts quietly past over the silent blue,
It kisses the roses, the lilies, the flowers of variant hue,
In the seraglio garden.

If I had, o if I had a grandson, o yes!

If I had, o if I had a grandson, o yes!
And a chest with lots and lots of money,
Then I would also, I guess, have had a daughter, o yes!
And house and home and fields and meadows.
If I had, o if I had a little daughter, o yes,
And house and home and fields and meadows,
Then I would also, I guess, have had a loved one, o yes,
With chests with lots and lots of money.

Jens Peter Jacobsen

Ligeti : Éjszaka/Reggel

Éjszaka

Rengeteg tövis,
rengeteg csönd ! Csönd !
Rengeteg, rengeteg csönd !
En csöndem szívem dobogása . . .
Éjszaka.

Reggel

Már üti, üti, már,
a torony a hajnalban,
az időt bemeszeli
a korai kikeriki :
Reggel van !
Reggel ! Ah !

Vertaling

Nacht

Wälder voll Stacheln,
dornige Wildernis,
Wälder und Still' ! Stumm !
Stummer und düsterer Wald !
Finsternis. Stumm mein Herz sich reget . . .
Mitternacht.

Morgen

Tag, ticke, ticke hell !
Ticke laut, lang, schnell !
Spitzer Glanz, kratze Ritze,
in die zeit'ge Hetze, Hitze !
Laut, lang, schnell !
Schnell, laut, lang !

Duitse vertaling : György Ligeti